

Broj: 06-19-433/24
Sarajevo, 31.5.2024. godine

VLADA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Generalni sekretarijat Vlade Federacije BiH
n/r Edita Kalajdžić, sekretar Vlade
Sarajevo

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Primljeno: 07-06-2024			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
05/1	-02-	159	124

Predmet: Odgovor na inicijativu zastupnika Damira Nikšića
Veza: Vaš akt broj: 03-02-374-2/2024 od 16.05.2024. godine

Poštovana,

U vezi odgovora na zastupničku inicijativu koju je podnio Damir Nikšić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, dostavljena aktom sekretara Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH, broj: 05/1-02-259/24 od 15.05.2024. godine, a koja glasi:

„Na osnovu člana 11. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 69/07, 02/08 i 26/20), Vladi Federacije BiH, Ministarstvu okoliša i turizma i Ministarstvu prostornog uređenja upućujem zastupničku inicijativu **da pod hitno izradi i postavi jedinstveni znak upozorenja na opasnost od obrušavanja fasade sa oronulih i zapuštenih nacionalnih spomenika na koje još uvijek nisu primijenjene mjere zaštite utvrđene Zakonom o sprovođenju odluka Komisije za očuvanje nacionalnih spomenika uspostavljene prema Aneksu 8. Općeg okvirnog sporazuma za mir u Bosni i Hercegovini („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine, broj 2/02, 27/02, 6/04 i 51/07), a za koje je, po istom zakonu:“ Vlada Federacije BiH dužna osigurati pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za njihovu zaštitu, konzervaciju i prezentaciju....“ u prilogu prijedlog vizuelnog rješenja znaka.**

OBRAZLOŽENJE

U glavnom gradu Federacije BiH (i države BiH), Sarajevu, raširena je praksa upravitelja stambenih zgrada (uključujući i one zgrade koje su proglašene nacionalnim spomenicima) da postavljaju znakove pismenih upozorenja na jednom od službenih jezika Federacije BiH i na taj način ograde od odgovornosti u slučaju da obrušena fasada teško povrijedi ili usmrti slučajnog prolaznika ili prolaznicu. Predlažem da se Vlada Federacije BiH posluži istom mjerom svjestan da je to više nego hitno za neke od nacionalnih spomenika koji su u izuzetno lošem stanju.

Ako nema namjeru u ovom mandatu restaurirati oronule historijske fasade godinama zanemarenih i zapuštenih nacionalnih spomenika, Vlada Federacije BiH mora pod hitno postaviti vizuelne znakove upozorenja koji će biti u stanju razumjeti internacionalni turisti i, generalno, svi strani posjetioci (naročito historijskih dijelova) gradova u Federaciji BiH.

Na temelju lične inspekcije i dojava građana, odgovorno tvrdim da je samo u slučaju glavnog grada Federacije BiH hitno i neophodno ove znakove postaviti na najmanje tri nacionalna spomenika čije fasade predstavljaju opasnost po živote prolaznika, a to su **stambeni kompleks na Džidžikovcu, Kino Apolo i stambeni kompleks u Kotromanićevoj.**

Ne sumnjam da za ovom signalizacijom postoji potreba širom Federacije BiH i smatram da je dužnost Federacije BiH da pravovremeno i zvanično komunicira, tj. upozori građane, posjetioce i internacionalne turiste na opasnost od urušavanja nacionalnih spomenika za koje je zadužena. Smatram da je Ministarstvo okoliša i turizma dužno pred turističku sezonu upozoriti sve goste, turiste, posjetioce na ovu opasnost, po mogućnosti besplatnim lecima ili kratkim video spotovima prilagođenim za reklamne ekrane, a koje će distribuirati aerodromima, turističkim zajednicama kantona, i sl. sa kratkim objašnjenjima znaka upozorenja na više jezika (uključujući i Kineski) kao i QR kodom sa linkom na stranicu na kojoj mogu naći listu, mapu s lokacijama i fotografije svih nacionalnih spomenika na koje moraju biti upozoreni kako im se ne bi približavali. Poželjno bi bilo da u ovoj informativnoj kampanji učestvuje Ministarstvo prostornog uređenja, ali i Federalna televizija, barem tokom turističke sezone.

Ovo je hitno potrebna mjera prevencije tužbi u slučaju da urušena fasada ili dijelovi nacionalnih spomenika teško ozlijede ili usmrte nekog od posjetilaca i turista koji nisu bili u stanju razumjeti upozorenja na službenim jezicima. Ne treba uzimati zdravo za gotovo sreću koju smo imali do sada već naprotiv, moramo imati na umu da je, nakon Hiseta električne centrale na Marijin Dvoru i sve učestalijih incidenata sa fasadama u historijskom dijelu glavnog grada, pitanje dana kada će se Vlada suočiti sa ozbiljnim posljedicama i tužbama.

Na gore navedenu zastupničku inicijativu, dajemo sljedeći:

ODGOVOR

Federalno ministarstvo okoliša i turizma podržava inicijativu Damira Nikšića, zastupnika u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine, o poduzimanju aktivnosti na rješavanju pitanja zaštite nacionalnih spomenika u dijelu pravne, naučne, tehničke, administrativne i finansijske mjere za njihovu zaštitu, konzervaciju i prezentaciju nacionalnih spomenika.

Činjenica je da se nacionalni spomenici urušavaju i propadaju i da je neophodna njihova sanacija od strane institucija zaduženih za zaštitu nacionalnih spomenika, kao i resornih ministarstva iz oblasti prometa i komunikacija, te se nadamo da će iste u što kraćem roku poduzeti aktivnosti na rješavanju ovog značajnog pitanja.

S poštovanjem,

Dostaviti:

- Naslovu,
- Damir Nikšić, zastupnik u Zastupničkom domu Parlamenta Federacije BiH,
- Kabinet tajnika Zastupničkog doma Parlamenta Federacije BiH,
- a/a.